

Úroky v daňovém řádu

de lege ferenda

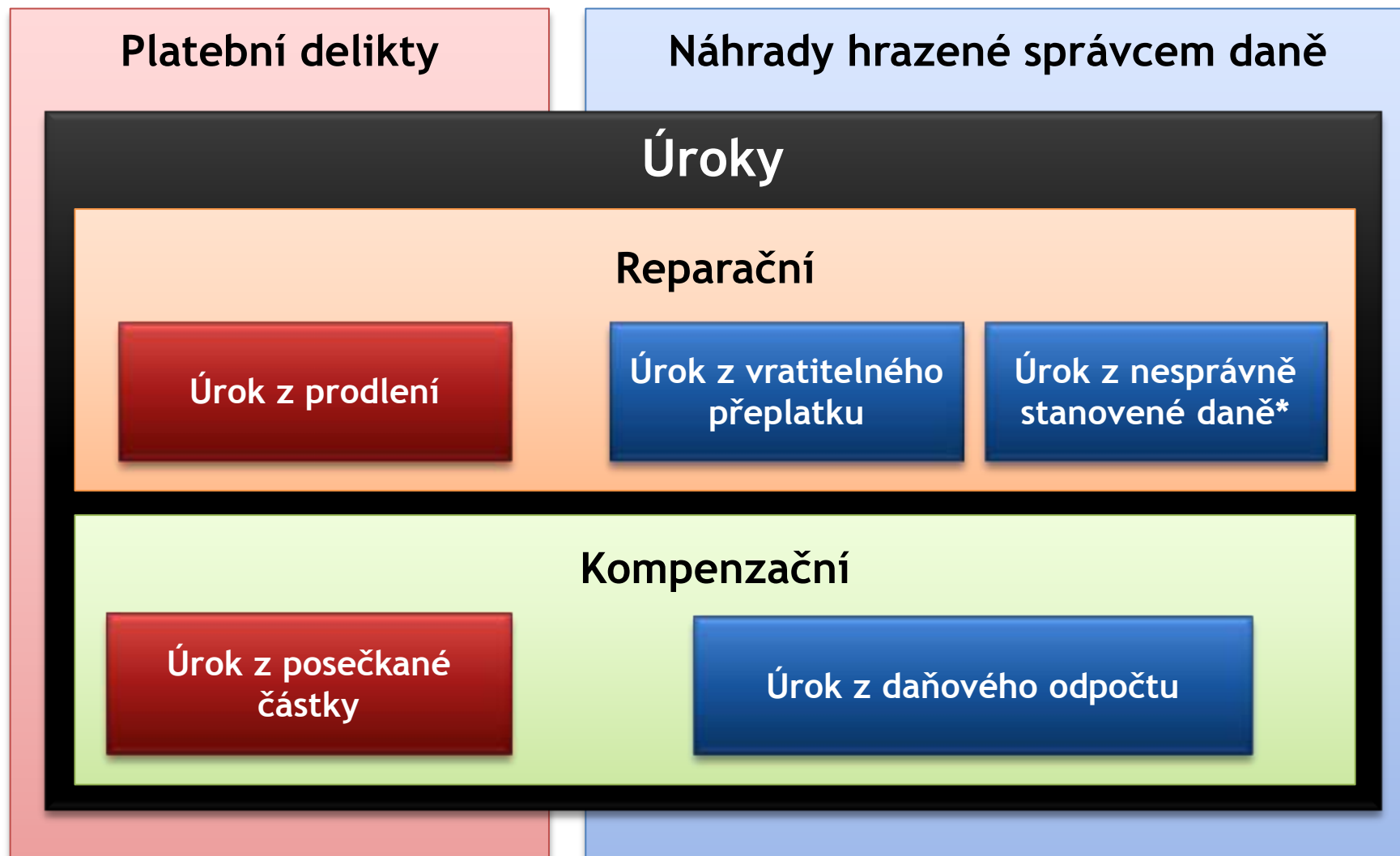
Mgr. Karel Šimek

28. března 2019

Změny v oblasti úroků

- ▶ změna systematiky
 - koncentrace, sjednocení, odstranění nesystémových výjimek
- ▶ změna výše úroků
 - jejich výše je dána procentní sazbou p.a.
 - změna ve výši úroku se promítne *ex nunc* (obdobně jako změna výše repo sazby) - jde o hmotněprávní ustanovení
- ▶ předepisují se do evidence daní jako povinnost (dluh) či nárok (vratka)
 - stanovení (deklarace) úroku rozhodnutím není nezbytné
- ▶ prostředek ochrany → **námitka**
 - proti konání i nekonání (nečinnosti) správce daně
 - výsledkem procesu je rozhodnutí o námitce

Členění úroků v DŘ

*) název se může změnit

Revize výše úroků

▶ reparační úroky

- VÝŠE - odkaz na soukromoprávní úrok
 - snížení cca o polovinu (repo + 8 procentních bodů)
- týká se:
 - úrok z prodlení (-6)
 - úrok z vratitelného přeplatku (-6)
 - úrok z neoprávněného jednání správce daně (-6)

▶ kompenzační úroky

- VÝŠE - polovina reparačního
- týká se:
 - úrok z posečkání (-3)
 - úrok z daňového odpočtu (+2)

▶ úroky hrazené správcem daně

- paušalizovaná náhrada vyjadřující reparační nebo kompenzační „cenu peněz“
- vyplácená nezávisle na výši případné škody
- objektivní odpovědnost správce daně (nezkoumá se zavinění)
- nárok vzniká *ex lege* při naplnění objektivních kritérií

▶ vztah k náhradě škody

- **situace pokryté úroky**
 - individualizovaná náhrada by měla představovat pouze doplněk pro případy, kdy skutečná škoda přesahuje náhradu v podobě úroku
- **situace nepokryté úroky**
 - nejde o mezeru, kterou je nutno překlenovat analogií
 - záměrem je, aby individualizovaná náhrada škody komplexně řešila vzniklou škodu

- ▶ co lze pokrýt „cenou peněz“
 - **pozdní vrácení vratitelného přeplatku**
 - pro navýšení prostřednictvím individualizované náhrady škody by neměl v praxi nastat důvod
 - **inkaso nesprávně stanovené daně / nezákonně zajištěné daně**
 - prostor pro navýšení prostřednictvím individualizované náhrady škody v případě škody vzniklé jednotlivými způsoby vymáhání
 - má dopadat i na škodu způsobenou mimo daňovou sféru? tj. peněžitá plnění v rámci dělené správy (pokuty, justiční pohledávky atd.)
 - **zadržení vratky v důsledku nesprávného stanovení daně**
 - pro navýšení prostřednictvím individualizované náhrady škody by neměl v praxi nastat důvod
 - **kompensace za dlouhotrvající kontrolní postup při ověření nároku na daňový odpočet**
 - nejde o porušení povinnosti ze strany správce daně